NĂM THỨ CHÍN — SỐ 767 — GIÁP DẦN NĂM XIU — 乙亥年正月初十日 — NGÀY THỨ TƯ 13 FÉVRIER 1935

GIÁ BÁN

PÁP-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm 12$00	[illegible]
Sáu tháng 3.50	4.00
Ba tháng 1.50	2.00

Báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, đều thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

民聲 La Voix du Peuple

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
[illegible]
Giây-thép nói: số [illegible]
Giây-thép: TIENGDAN Huế

Xuân qua rồi không trở lại.

Cái đời nhiều chuyện

Tết rồi!

Mới nao nức xôn xao! Tết! Tết! mà nay tết đã qua rồi, sau vài bữa «nghe pháo ăn quà» thì nó lại y sì như năm cũ, ai làm việc gì làm việc nấy, mà có lắm kẻ lại mang cái nợ tết, nghĩa là cái tết qua rồi mà cái nợ do ngày tết gây ra, có người quanh năm mà trả chưa hết!

Chính như cái nghề làm báo của chúng tôi, mỗi đến nhịp tết thì thợ nghỉ, người làm việc nghỉ, báo cũng nghỉ 2 kỳ như mọi năm, mà mỗi lần sau cái tết đó công việc dồn lại, xới cả tháng mà chưa thấy rồi.

Không nói chuyện xa khác, chỉ nói tin tức trong nước mà những bài lai cảo, đã chất chồng đống!

Cái đời nhiều chuyện, chỉ 3 ngày tết mà công việc dồn tới như thế, vậy mà ta nghe mấy cụ già nói: ngày xưa chơi tết đến tháng 2 tháng 3 kia!

«Đời mới, đời văn minh, đời khoa học», câu tán ấy chúng ta vẫn thường nghe và cũng công nhận. Song có một đều nên biết là đời «sống khó» ngày nay có khác đời «sống dễ» ngày xưa.

T. D.

VẠN-VẠN

Kiếp phong lưu

Bài đầu ngày mồng một,
Mai, trưa chiều mấy chốc!
Đêm qua, sáng mồng hai,
Chưa kịp làm gì mốc!
Mồng ba lại đến ngay,
Trước ngõ hoa nở tươi.
Mặt trời lặng, hoa tàn,
Ngẫm nghĩ ngàn cả người.
Sang đầm ngày mồng bốn,
Công việc đọng bề bộn;
Chưa tính làm việc gì?
Trong trí nghe lộn xộn!
Mới cho đến mồng năm,
Ăn rồi lại đi nằm;
Nằm mới đi chơi đã;
Vợt, banh-lông, nhảy đầm!...
Luân mồng sáu mồng bảy,...
Mình mệt, tay chân mỏi,
Ăn ngủ cho đã mư.
Hồng tám ngóc đầu dậy:
Chải tóc, cạo, thoa son,
Sửa bộ cánh cho đẹn,
Nữa ngày chưa nhác-nhích.
Ôi! thì giờ đâu cần!
Mồng chín như tên bay,
Mồng mười, mười một quay,
Mười ba, mười bốn, rồm...
Tổ sắc, tái bàn, say!...
Lo gì đã sẵng tiền,
Cơ tiên, rượu, thuốc đen,
Nhà hàng diện đông cuốn,
Dưới mắt toàn đàn hèn!
Thấm thoát một tháng đầu,
Dần dần trôi tháng sau;
Trước còn nói chơi thế,
Sau thành bệnh ghiền, sầu!
Ngày qua tháng lại qua,
Ba ghiền gỡ không ra!
Năm nay sang năm khác,
Sạch trơn rỗng, cho nhà!
Tiền bạc theo nước trôi,
Sức mạnh cũng đã xuối!
Sầu chưn xuống vực hẳm,
Ăn năn đã muộn rồi!
Ăn chơi đã quen thói,
Ngày tháng không kéo lại,
Ôi cái kiếp phong lưu,
Trên đầu chất cái đại!
Ai là người tuổi xanh,
Có thì sớm lo cải!

Dương-minh-Huy (Phú-xuân)

Ở «SẠCH» LÀ CÁI ƯU ĐIỂM CỦA NGƯỜI NHẬT-BẢN

«Bài khiết luận [illegible] của Ngô-Trí-Huy»

Học giả trứ danh ở Trung hoa ngày nay, ai cũng biết Ngô trí Huy là một nhà tân học, tân tư tưởng, tề danh với Hồ Thích, mà viết văn một cách dản dị và xác thực. Mới rồi tại Y chánh học viện Trân giang, Ngô có giảng một bài nói về người Nhật-bản, kể rõ một chuyện «ở sạch», lược thuật như dưới đề làm gương:

«Chúng ta (nói người Tàu) hiện nay bị thiệt hại với người Nhật một mảnh khá to, hẳn là người Nhật có những đều ưu điểm, mà như nói «ưu dùng quốc hóa» cái đó chưa phải là ưu điểm thứ nhất. Cái ưu điểm thứ nhất là một chữ «sạch».

«Chữ «sạch» hàm có 2 ý nghĩa: một là thanh khiết (清潔 trong sạch trái với sự dơ bẩn) hai là chỉnh khiết (整潔 sạch sẽ tề chỉnh trái với sự bề bề lộn xộn), người Nhật không lúc nào, không nơi nào mà họ không giữ cái sạch:

«Trong nhà ở của họ, sự sạch không cần nói đến, xóm riềng trong thôn quê cũng sạch sẽ mười phần, chỉ nói một tấm ván trên cần liêu có thể đem ra làm bàn cờ vây; tường vách nhà họ vẫn đất tô vôi như kiểu xưa Trung quốc, rất là kinh tế, song cách bố trí bằng thẳng chỉnh tề và đẹp lắng đến nơi.

«Đến như xây một tòa nhà lầu theo kiểu Âu Mỹ; họ làm đúng thức kiểu mới, song đồ tài liệu dùng vào cuộc kiến trúc kia, dẫu là một cái đinh con con, cũng là họ tự chế tạo lấy, khác dân tộc «Âu hóa mà» là thế.

«Dẫn tiện nhứt là nhà ở của họ, dưới thì nền đất tường vôi, trên thì gác ván, rõ hiệp với nguyên tắc kinh tế, vì như ta tới nhà họ, thấy người chả cởi giày bước vào, ấy là phòng khách; đến khi ăn cơm, cũng dọn tại đấy. Tiện hơn nữa là cũng ở đấy đến đêm tối, đem mấy tấm ván ngăn ghép lại làm phòng ngủ, chẳng phải có phòng riêng khác nữa. Chỉ một gian phòng, mà dùng đủ cách; trong phòng ấy lại sạch sẽ quang lắng, chẳng có chút bụi hay vật gì rơm mất cả!

«Sở dĩ sạch sẽ và trong trống như thế là vì người họ, phàm vật gì vô dụng đều vứt hẳn đi cả không thèm tiếc, nên trong nhà không có thứ gì dồn đẹp lộn lạo như nhà ai.

«Những bồi bếp người Nhật làm việc trên chiếc tàu, gặp ve chai đựng rượu uống rồi cùng vật gì dùng thừa là vứt xuống biển ngay. Nếu như bọn thầy thầ Quảng đông, thì mặc sức là tiếc, tiếc mà van rầm lên. Vậy nếu nói người Nhật nghèo thì thật là đúng với câu «nhà chỉ bốn vách đứng suông», trái lại vào trong các nhà thôn quê ta (Tàu) thì cái tọa đăng gẫy chưn mà vẫn cứ giữ như của báu, để choáng một chỗ, không khi nào chịu vứt đi mà nó thấy giận.

«Thực cười nhứt ở Thượng hải là nơi đó hội mà có tiệm bán thịt kia có cái đầu heo quoay với tấm chiếu bọc nó, rõ là thịt thái lem ở cho rưỡi lẫng mà cứ đem treo giữa muôn mắt công chúng!

«Người Nhật mặt mặt thì vứt bỏ những đồ tạp lặp vô dụng không thèm tiếc, mặt mặt lại có năng lực chế tạo đồ mới rất có thành hiệu; đồ chế tạo mới mỗi ngày mỗi xuất hiện, mà lòng cạnh tranh lại rất hăng hái, như «bóng» người Anh bán một cái nệm giá 7 tiền linh rưỡi (tiền Anh), mua của Nhật bản chỉ 2 tiền linh rưỡi. Ai cũng biết hóa vật nước Đức là vật phẩm tinh xảo nhứt thế giới; vậy mà người Nhật gắng sức bắt chước chế tạo theo, kiểu mẫu hàng Nhật không kém hàng Đức mà giá bán lại rất rẻ. Nghề thắng lợi Hà lan là phái đại có tiếng trên thế giới, bao nhiêu những ống dẫn nước trước mua ở Tỷ lợi thời, vì từ Tỷ lợi thời sang Hà lan, đường chở chuyên gần, mà nay Hà lan trở mua thứ ống dẫn nước của người Nhật vì giá rẻ.

«Sức cạnh tranh của người Nhật lợi hại là giường nào! trách sao các nước không ganh ghét.

«Nhân nói chuyện sạch, thuật luôn câu chuyện đàn bà người Tỷ lợi thời:

«Phần nhiều đã thấy ở đô thị Thượng hải, người ngoại quốc dùng người đàn bà coi sóc trong nhà, họ thích dùng người Nhật với người Tỷ lợi thời, người ta hay nói «đàn bà Âu tây, xa xỉ» thực ra không phải toàn thể, chính người đàn bà Tỷ cũng cần kiệm và ở sạch.

«Ta cùng người bạn có ngụ ở nước Tỷ một độ khá lâu, thấy những nhà trung gia họ không có cái thói quen dùng đầy tớ như Trung quốc ta. Ta ở phòng cửa một bà người đã sồn sồn, người chồng làm công trình sự ở một xưởng máy điện, mỗi tuần lễ là lãnh tiền công được 8 phang. Bà chủ kia, chính một tay bà làm lấy cả việc gì trong nhà: giày của chúng ta, bà cũng tự đem ra chùi lấy. Mỗi bữa sáng giậy sớm, làm xong công việc nhà, rồi mới chải đầu, đi nấu ăn, xem báo, đem những tin thời sự mới nói cho chúng ta nghe. Chúng ta ăn xong đi ra dạo, thì bà ta dọn phòng, bao nhiêu đồ gì cũng chùi quét dọn dẹp đặt đâu vào đấy có thứ lớp, tấm đệm lót nền cho đến tấm khăn trải bàn, trong phòng ngoài cửa, lau chùi sạch sành sanh, chẳng có một chút bụi, rồi dùng nước rửa, dùng bàn chải, chải bóng láng, sau hết dùng khăn lông lau một bận là không khí trong phòng nghe mát rợi.

«Đàn bà Anh cũng có tiếng siêng năng cần thận, song còn kém đàn bà Tỷ nhiều».

Xem chuyện «ở sạch» nói trên, chúng ta nên nên làm gương chung, muốn theo đuổi gót chưn người văn minh, trước hết phải tưu tâm và thực hành chữ «sạch», sạch người sạch lòng.

Thức tự Dân thuật

Quan chánh tòa Liêm-phỏng Trung-kỳ về Pháp nghỉ

Ông Sogny, chánh tòa Liêm phỏng Trung kỳ, gần hai mươi năm nay, mỗi 3 năm về Pháp nghỉ 1 lần. Năm nay lại đến kỳ nghỉ: ngày 12-2-35, ông đã vào Tourane đáp tàu về Pháp. Quan Cố vấn bộ hội Du Beaty lên thay.

CHUYỆN ĐỜI

Ngày xuân... với đôi vần thơ cũ

Số báo trong tết tôi có nói về cái khổ của ngày tết. Cái khổ ấy là tại người đời tự tác, là do bởi thói tục, bởi lăng tân hót mà ra; chớ thật ra, dẫu theo âm lịch hay dương lịch, mỗi năm cũng đều chia ra nhiều mùa, mùa nào có thời tiết riêng mùa ấy, và tánh chất cảnh sắc đều vì thế mà khác nhau, mà ngày tết, dẫu mùa xuân, cũng nên qui đẹp. Mùa hè trời nắng, có bông sen; mùa thu gió thổi hắt hiu, sen tàn cúc nở; mùa đông hơi giá như đồng, cây vàng, lá xẻ, quan cảnh có vẻ tiêu điều thảm đạm. Bước qua xuân, trời đất trải qua một lần thay đổi lớn. Ánh nắng mùa xuân cũng dịu dàng, hơi mưa mùa xuân cũng êm ái, mà nhứt là các thứ hoa mùa xuân lại trăm phần tươi tốt, cái thì vàng, cái thì tím, cái thì trắng xóa, cái thì đỏ hoe; cái lại đưa mùi hương thơm ngát...

Quang cảnh mùa xuân, không khí mùa xuân đã thế, nên tiền nhân ta đã đánh cái tháng đầu mùa xuân làm cái tháng ăn chơi. Có lý lắm. Nhưng ngày nay sở dĩ cái mùa xuân trở thành lãnh đạm với phần đông, mà nó lại còn làm cho người ta than thở, là vì cái đời cạnh tranh ác nghiệt nầy. Mà thật, trời tuy có xuân, đất tuy có xuân, cỏ hoa vạn vật tuy có xuân, mà người đời bị cái sự «sống khó» kéo đi vào đường nầy nẻo khác, thì phỏng có thì giờ đâu mà nghĩ đến cái xuân! Hoặc có nghĩ chăng đến cái ngày xuân, là chỉ nghĩ đến những chuyện khổ của cái xuân đành đã.

Tuy nhiên, cuộc đời vắn ngắn, ta cũng nên tạm gác chuyện đau đớn, mà gượng hưởng cái thú ngày xuân trong giây lát. Tôi lại nhớ đến bác Tú Xương đối với cái xuân.

Mới đầu, bác cũng chúc năm mới:

Nước chước ai tư chúc mấy lời,
Chúc cho khắp hết cả trong đời.
Vua, quan, sĩ, thứ, người muôn nước,
Sao được cho ra cái giống người.

Rồi bác rủ chơi xuân:

Xuân sang rồi đấy chị em ơi,
Sắm sửa chơi xuân kẻo nữa hoài.
Chín chục thiếu quang nào có mấy,
Kia trông con tạo nó đưa thoi.

Rồi bác hỏi xuân:

Ta lại cùng nhau gặp gỡ xuân,
Xuân đi xuân lại biết bao lần.
Xuân ơi! ta hỏi xuân xem nhé:
Quả đất còn bao độ chuyển vần?

Rồi bác thưởng xuân:

Người thưởng xuân, ta có lẽ không,
Vườn xuân ta hái một vài bông.
Đem về thơ viện bàn chồng sách,
Hớn hở cười xuân với hóa công.

Rồi đêm xuân bác đọc sách:

Một ngọn đèn xanh sách mấy chồng,
Cười xuân hoa thắm một vài bông.
Xiết bao ý vị nào tình tứ,
Ngâm đọc thâu đêm, dưới bóng lồng.

Rồi đêm xuân hạt mưa lất đất làm cho bác Tú của ta đổ ra tư tưởng cảm xúc gần xa:

Thành thói mưa xuân, ước mới nhà,
Gió đông gợi khách nhớ người xa;
Bỗ trên lai láng chín lên xuống,
Hết đói đàn khuya lại ngắm hoa.
Ngắm đóa hoa xuân cũng ghẹo người,
Người sầu hoa vẫn một mầu tươi.
Hoa tươi như dạng hoa cười khách,
Cười khách sao mà xuân chẳng vui.
Khách bảo cho hoa được biết tường.
Trượng phu không lẽ giống người thường;
Cùng nhau đã nặng thề non nước,
Xa bạn đồng tâm vậy phải thương;
Muốn tới cùng ai giải tấm lòng,
Sầu riêng đã gỡ, gỡ cho xong;
Xuân đi xuân lại vô cùng tận,
Có lẽ ta đâu mắc mỉn lòng.

Tôi một đời lí làm thi mà có khi nào làm được bài nào, là cốt để đọc cho mình nghe rồi cất, chớ giám đâu phô bày ra giữa trăm người. Nhưng nay nhớ lại mấy vần thơ của bác Tú Xương, đọc đi ngâm lại nó có nhiều thi vị, nên nhân cái ngày xuân mới nầy chép ra đây. Tưởng có nhiều bạn độc giả sẽ tìm thấy cái cảnh xuân của mình trong mấy vần thơ cổ ấy. Bạn nào chúc năm mới, bạn nào rủ chơi xuân, bạn nào hỏi xuân, thưởng xuân, bạn nào đọc sách đêm xuân, bạn nào nhân hạt mưa xuân mà tư tưởng đến chuyện gần xa nông nổi... tưởng sẽ được thấy tánh tình tâm sự mình ngụ ở câu thơ.

Lạnh Lẫy

Cưới không được vợ, rồi vu cho người là đảng viên cộng sản!

Anh A là thù mình thì mình vu cho là cộng sản! Anh B người có hơi thẳng thì vu cho là cộng sản! Cái cách vu như thế, ở ta không ai lạ gì.

Mới rồi báo *Saigon* số ra ngày 24-1-35, có đăng tin một gã kia vì cưới không được vợ mà vu cho người là cộng sản, có hơi tức cười:

Tên Cương vì muốn nói cô gái ông Quyền, ở làng Phụng Lập (Bắc-Liêu), nhưng ông nầy nói là bà con, không gả. Cương tức, bèn viết 23 tờ truyền đơn đem dán một nơi, đoạn, đi báo lính bắt «ông gia hụt» của nó, nói rằng ông nầy là đảng viên cộng sản lợi hại, chính ông đọc cho nó viết mấy lá truyền đơn kia.

Sự thật như trên, nhờ sự tra hỏi của ông Cò mà phát lộ. Chưa biết nhà chức trách xử sao.

Một chuyện thú trong lịch sử ngoại giao triều Thanh

(Tranh chuyện đi kiệu vàng)

Lịch sử ngoại giao triều Mãn-Thanh là lịch sử toàn thất bại, rành rành những chuyện nhục nhã đê hèn, tăng quyền nhục quốc, không có chút gì gọi là sanh khí. Mà đáng buồn cười là tranh chuyện vụn vặt mà bỏ chuyện to lớn. Câu chuyện tranh biện với sứ thần ngoại quốc về sự «đi kiệu vàng» là một:

Ai đã đọc sử Tàu về khoảng cận đại, chắc còn nhớ năm Canh tý (1890), vì giặc Quyền Phỉ, các nước liên binh vào Bắc-kinh, vua Quang-Tự cùng Tây hậu chạy trốn ra Nhiệt hà; sau cùng các nước định điều ước Tân-sửu, lưỡng cung mới hồi loan. Trong điều ước ấy, bồi thường 450 triệu và mất đất nhường quyền, biết bao là đều nhục to tát, tây đình kia; mấy bác tôi gộc không thấy cải cọ gì, chỉ một mực cúi đầu ngậm miệng, đưa tay ký bậm. Trái lại một chuyện nghi tiết giao tế vụn vặt lại rấn cổ mà tranh cải, rút cục chỉ bêu một trò cười.

Bản Tây hành đại sự ký của Hoàng Nham Vương Thao phu, có chép đủ cả thơ từ giao thiệp của các quan triều Thanh với sứ thần ngoại quốc về sự thương định điều ước Tân-sửu rất rõ ràng. (Hồi ấy Toàn quyền nghị hòa đại thần là thân vương Khuông-Dịch và Trực lệ Tổng đốc Lý-hồng-Chương). Trong có một chuyện:

Nhân vua và Tây hậu hồi loan, các sứ thần ngoại quốc định ngày yết kiến và đòi ngồi kiệu vàng đi thẳng vào cung Càn-thanh dừng kiệu. (Phải biết kiệu vàng chỉ riêng một vua dùng và không ai được đi kiệu vào thẳng cung ấy bao giờ).

Nghe cái tin yêu cầu của các ngoại sứ, cả triều và ngoài quận, các cụ tôi gộc nhà Thanh đều xăng rằng tỏ ý kinh ngạc. Tổng đốc Lưỡng giang là Trương chi Động, đánh điện viết thơ cho Toàn quyền nghị hòa Khuông Dịch, Lý hồng Chương, khuyên phải cực lực tranh sự yêu cầu «đi kiệu vàng» kia. Cái lẽ cứng mà Trương viện ra để tranh biện là câu nầy:

«Công sứ các nước được đãi như khách khanh, song vẫn là làm tôi, là nhân thần. Nay đòi đi kiệu vàng, nếu như hoàng đế các qui quốc mà du lịch sang đây thì đi gì? lấy gì mà đãi?»

Câu nói trên có hơi xảo mà cũng đắc thế, Toàn quyền nghị hòa mới viện lẽ đó mà thương thuyết với các sứ ngoài, nói:

«Kiệu sắc vàng duy có một mình Hoàng đế được dùng mà thôi, còn vương công và đại thần đều dùng sắc lục để đưa rước, thế là long trọng lắm rồi. Hãng dùng kiệu sắc vàng, không khỏi khiến cho công chúng kinh hãi....»

Nói nghe có lẽ và cũng cung kính lắm chớ, vậy mà các công sứ ngoài đã chịu nghe cho đâu! các sứ ngoài cãi lại:

«Ở các nước đều dùng xe ngựa «ngự dung» mà rước đưa các sứ thần. Nay Trung quốc dùng kiệu vàng của vua mà rước các ngoại sứ là lẽ tự nhiên, không cải chối gì nữa...»

Ngay to! Toàn quyền nghị hòa Tàu, thơ đi thơ lại và thương thuyết mãi về câu chuyện «kiệu vàng», tạo tốn không biết bao nhiêu bút mực và nước miếng! Trong ý họ xem việc ấy là việc «tày trời», như cắt hết đất làm thổ địa, bán cả 4 trăm triệu nhân dân làm nô lệ; nhường hết cả tài sản quyền lợi nước nhà, mà chỉ đòi lấy sự «không đi kiệu vàng», họ cũng không tiếc của! Nhưng có được gì đâu, rốt cục các ngoại sứ không thuận, các cụ mới trổ ra một cách mới, là «dùng kiệu lục mà phủ mùng sắc vàng lên trên»!

Cách «cử cái hùp nước» nầy đã khổ tâm dào để, các sứ ngoài thấy chỗ ấy khúc ấy, có lẽ cũng thương tình mới chịu ưng thuận. Trước khi thuận chịu, có một vị ngoại sứ kiến nghị pha giọng hoạt kê:

«Lễ nghi trong ngoài đã không đồng nhau, hai bên không thể tiếp cận được. Thôi thời không chi bằng dùng cái đền «Loan nghi» đã hủy đổi đó, cải làm phòng kiểu tây, hoàng đế Trung quốc ngự nơi phòng ấy mà tiếp kiến các ngoại sứ, theo nghi lễ ngoại quốc, như vậy là tiện hơn cả».

Đều kiến nghị ấy, tự trong con mắt chánh phủ Mãn thanh xem, cho là «Dụng di biến hạ» 用夷變夏, không thể theo được, nên dùng cách «chiết trung» đi kiệu lục mà phủ màn vàng lên trên, tự lấy làm giữ được thể diện!

Đấy, bồi thường 4 trăm 50 triệu, không cải chối gì, những điều kiện mất đất mất quyền, đưa tay ký liều không nghe tranh biện! mà chỉ giữ riết cái kiệu vàng, nhứt định không thuận cho sứ thần ngoại quốc được ngồi. Nào có hay cái ngại vàng lưu truyền mấy trăm đời cũng bị dân quốc rinh mất!

Nhân chuyện «kiệu vàng» triều Thanh, mà nhớ như triều Tự-đức ta cũng có chuyện giống như thế;

Sau lúc nhường Lục tỉnh trong Nam rồi, mấy tỉnh ngoài Bắc cũng bị quân lính Pháp chiếm cứ, trải mấy lần thương thuyết nghị hòa, được nước Pháp giao hoàn mấy tỉnh ngoài Bắc lại. Sau có sứ thần Pháp vào kinh yết kiến, đòi đi cửa giữa, các quan triều ta cũng tranh biện một hồi, rồi kết quả cũng phải nhượng bộ.

Trên trường ngoại giao, giữ nghi tiết vụn vặt mà chuyện quan hệ lớn thì phó cho trời, hay đổ cho thời thế, nước ta ngày trước, thật không phụ cái tên là «học trò Tàu».

Sử bình Tử thuật

https://tieulun.hopto.org

Xe lửa trật đường rầy

1 người tây chết — 2 người annam bị trọng thương và nhiều người thương xoàng

Chuyến xe lửa tốc hành Saigon — Hanoi tối 5 rạng ngày 6-2-35 vừa rồi, khi ra đến Đồng hới lối 23 giờ 45 bị trật đường rầy, nhiều toa xe đổ. Viên trung úy bộ binh Pháp M. Jean Galot làm việc tại cấp Saint Jacques, bị đập ngực chết. 7 người Tây bị thương xoàng. Về phía người Nam, có người cu li sở xe lửa và một người vợ người sở kiểm lâm bị thương nặng lắm. Lại nhiều người nữa bị thương xoàng, số sau nầy có ông Hồ đắc Di và đôi người nhà ông.

Nhà chức trách đã làm ăn hết, biết nguyên do sự trật đường rầy nầy là vì khi xe qua chỗ «ghi» quá mạnh.

Hay tin, quan Khâm sứ liền ra tại chỗ xảy ra nạn xem xét.

(Arip)

Ru-lô làm sụp cầu

HUẾ. — Khi 10 giờ trưa ngày chủ nhật 10 Février, chiếc ru lô (rouleau) qua cầu Bạch hổ làm sụp cầu.

Người lái xe nhảy khỏi, hai người cu ly bị thương không rặng lắm.

Thấy

BỨC THƠ TÌNH

Kính cáng ông chủ nhà thuốc

NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, Hanoi

Tôi mắc bệnh lậu đã 2 tháng nay, hết thuốc nầy đến thuốc khác, ai mách thuốc gì thì đi tìm kiếm mua cho kỳ được, nhưng ngán thay, đã không khỏi, mà lại còn tăng thêm bệnh lên, tiền mất tật mang, rất là khổ sở. May gặp người bạn mách cho biết thứ thuốc «BẠCH-THỌC số 2, nhân quả địa-cầu» của ông già 1$20 rất hay, chính bạn tôi đã dùng mà khỏi bệnh, tôi liền đến Chi điểm của ông mua một ve uống thử, và mua cả ve «THUỐC THỤT số 31» giá 1$20 nữa, tôi dùng trong 6 ngày mà bệnh khỏi hẳn, tôi xét ra thứ thuốc ấy rất mạnh, rất hay, dễ uống và không khỏi, vậy có lời cảm ơn ông đã có công nghiên cứu chế được môn thuốc rất linh nghiệm, tôi xin hết sức giới thiệu cho nhiều người biết. Tôi lại muốn mua thứ thuốc «HOA-LIỄU TẢO-ĐỘC số 33» về dùng để cho tiệt nọc và bồi bổ khí huyết, nhưng ở Chi điểm Nam Định hết thứ thuốc ấy, vậy xin ông làm ơn gởi ngay cho tôi 6 hộp thuốc «HOA LIỄU TẢO ĐỘC», mỗi hộp giá 1$00, gởi theo số Hanh hóa giao ngân, thì tôi cảm ơn ông lắm.

Đào-công-Khải

129, Rue Maréchal Foch — NAMDINH

XIN GIỚI-THIỆU: Thuốc nầy có bán tại, *Phúc hưng-Long Thành hóa, Vĩnh-hưng Tường Vinh, Vĩnh-Tường Huế, Thái-Khang, rue đề-đốc-Vị Tourane, Hoàng-Đã Qui-nhơn, Mạng-hưng Nha-trang, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Trần-Cảnh Quảng ngãi, Thanh Thanh, 130 rue la Somme Saigon, Nguyễn-bá-Hằng Bến-hiu, và các đại lý NAM THIÊN-ĐƯỜNG khắp các tỉnh xứ Đông Pháp.*

QUI-NHƠN

Kết quả cuộc hát

Nhơn bà con mấy tỉnh miền Bắc Trung kỳ gặp tai biến, nên vừa rồi anh em tăng sự ở nhà thương Qui nhơn có xin phép tổ chức hai đêm hát bộ và kịch để lấy tiền giúp. Kết quả:

Tiền bán vé:	574$50
Tiêu phí:	118.52
Còn lại:	455$98

Số tiền 455$98 đã đệ lên quan Giám-đốc Công-sứ Quinhon, nhờ ngài chuyển giao lại cho các hội Cứu tế các tỉnh bị thiên tai, để phân bổ cho đồng bào bị nạn.

Lai cảo

Kính cáo

Cùng quý Cổ-đông Hội Hảo-Hưng

Tôi kính lời trân trọng cảm ơn quý ngài có lòng tin nhiệm bầu tôi vào ban Trị-sự từ mấy năm nay. Vì việc riêng, nên tôi đã xin từ chức kể từ ngày 20 Janvier 1935, vậy từ nay về sau, tôi không còn chịu trách nhiệm về việc Hội nữa.

Nay kính cáo

VÕ-THƯỢNG-BÍCH

HUYNH-THUC-KHANG

CÔNG-TY

CHUYÊN TRÁCH TẬP CỔ

vốn 30.000$00

Hội sở N° 113 Đường Đông Ba HUẾ

R.C. Tourane N° 4

GIẤY MỜI

ĐẠI-HỘI-ĐỒNG THƯỜNG-NIÊN (1)

Thưa các Ngài cổ-đông,

Chiếu theo khoản 29 trong điều-lệ Công-ty, xin mời các Ngài đúng 8 giờ sáng ngày chủ-nhật 24 FÉVRIER 1935, tức là ngày 21 tháng giêng năm Ất-Hợi, đến nhóm Đại-Hội-Đồng thường-niên kỳ thứ tám tại nhà kho của Công-ty số 108, đường Gia-long Huế.

ĐỂ MỤC NGHỊ SỰ:

1°) Duyệt sổ năm 1934

2°) Bầu hai viên Hội-đồng kiểm-sát

3°) Vấn đề chia lời

4°) Xét việc đã qua trong năm 1934 và bàn việc tiến hành sau nầy.

Nếu Ngài nào bận việc không đi được, thì xin ký giấy ủy-quyền (theo kiểu dưới đây) cho một vị CỔ ĐÔNG KHÁC, thay quyền quyết nghị trong kỳ nhóm Đại-Hội-Đồng. Huế, le 25 Janvier 1935

QUẢN-LÝ

HUỲNH-THÚC-KHÁNG

(1) Giấy nầy có gởi riêng từng người, xin nhớ đem theo, để tiện việc kí tên lúc vào nhóm.

KIỂU GIẤY ỦY-QUYỀN (2)

Tôi là ..... ở .....

cổ-đông Công-ty Huỳnh-Thúc-Kháng làm giấy nầy để giao quyền cho một vị cổ-đông khác là ông ..... ở .....

thay mặt tôi quyết nghị các khoản trong kỳ Đại-Hội-Đồng thường niên nhóm ngày 24 Février 1935 tại Huế.

....., le 1935

Ký tên:

(2) Xin gởi giấy ủy quyền nầy lại sớm cho.

CÁI GÌ TO TƯỚNG?

Bà con đi xem Hội chợ Huế, ai nấy đều lấy làm lạ vì thấy một cái máy gì to tướng, để chật một gian nhà?

— Đó chính là cái máy nấu

DẦU TỨ QUÍ

của Hiệu VĨNH-THỌ

Rue Marc Pourpre — TOURANE

Cùng bà con

Bản hiệu chủ nhân ở Paris mới gởi thơ về tin rằng ông có nhận được nhiều thơ, giấy của nhiều bà con cậy thương lượng nhiều việc buôn bán với các nhà công thương bên Pháp. Bản hiệu chủ nhân nhận rằng các việc đó ông xin giúp một cách tận tâm và có phí tổn gì hiện Khuynh Diệp lãnh chịu hết cả. Sau cuộc Hội nghị, nếu chưa hết việc, ông còn ở lại Pháp ít lâu nữa.

Thơ từ gởi qua cho bản hiệu chủ nhân, xin đề tới:

AGENCE ÉCONOMIQUE DE L'INDOCHINE

20, RUE DE LA BOETIE

PARIS VIIIe

Hiệu Khuynh-Diệp kính cáo.

Chuyện lạ ở Huế

Nguyên bổn điếm, xưa nay đã có tiếng gọi là thuốc lá «CỬU-MAI», buôn bán hơn trăm năm, chuyên lựa các thứ thuốc ngon, hương vị chánh địa đạo. May đặng quí khách quang cố, chúng tôi rất đổi cảm tạ.

Song sự theo cách cũ, giữ lối xưa, thành thử sự nhu yếu của chư tôn chưa được như ý mà tánh thương mãi chưa được lan rộng. Ấy là một điều chúng tôi rất áy náy.

Bởi vậy, chúng tôi hết sức nghiên cứu, hao công tốn của chế theo kiểu kim thời, đã lâu càng ngon, không mốc, gói xa rất dễ, đem theo tiện lắm, mỗi gói nửa lượng (sẵn có giấy hút); nhãn đề «VÂN PHỔ DANH-TÊN».

Chúng tôi xin hết lòng thành thật kính trình, mong các Ngài chiếu cố rước chấn hưng nội hóa, sau giúp bổn điếm thành đại.

Nay kính cáo **HOÀNG-ĐỆ**

N° 12, Rue Đồng-khánh — HUẾ

T. B — *Thuốc nầy đã có pháp nhà Thương-chánh chứng nhận. Ai muốn làm Đại-lý, vẫn được trọn quyền, xin do bổn điếm chế nhơn thương lượng.*

ĐAU DẠ DÀY

Phòng tích con Phụng

Ăn chậm tiêu, ợ hơi, hay ợ, vàng da, vàng mắt, đau bụng, đau lưng, đau ngực, làm sau chướng khí, chỉ uống 2, 4 gói, khỏi liền, mỗi gói 0$40.

TUYỆT NỌC LẬU GIANG

Mới phải đau đớn buốt tức, ra mủ nhiều, uống 1 ve thuốc lậu số 19 giá 0$60 độ ngày, rồi chỉ trong tuần lễ khỏi. Đã thành hình rồi, uống tuyệt nọc lậu kinh niên giá 1$00, uống làm 3 ngày, chỉ 6 ve khỏi. Giang mai, bất kỳ mới phải, hay đã lâu, cũng chỉ uống hết 6 ve là khỏi, mỗi ve 1$00, uống làm 3 ngày.

Mấy thứ thuốc nầy, uống vào không sợ ở nhọt mặt, không hại tình dục.

KIM-HƯNG DƯỢC-PHÒNG

81, Route de Huế — HANOI

TỔNG-ĐẠI-LÝ:

SINH-HUY DƯỢC-ĐIỂM

59, Phố La Ga — VINH

ĐẠI-LÝ:

Huế: QUAN-HẢI

Nhatrang: KIM ANH

Doluong: SINH HUY CHI ĐIỂM

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

NHÂN-TẠO-HUYẾT | **CỐ-TINH BỔ-THẬN**

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG | **THẬN HƯ — DI-TINH**

CHỦ Ý

Bổ dưỡng thân-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sái, lở ghẻ — *Giả suy gầy trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp*

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHUYÊN TRỊ: Di-tinh, mộng tinh, hoạt-tinh — Khí sự phát: đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng rát, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng mỵ vân vân... Dù nặng nhẹ, đa dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

«.... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây qui, trong đó có vị NHÂN-SÂM» «chế theo phương pháp bào chế Thái-Tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết» «tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt trong sạch, và sát» «trừ được vi trùng lậu, giang mai».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

«.... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất qui như SÂM mật-ong v.v...» «trị chứng đau thận di-tinh».

Có Bán Tại: **SINH-HUY DƯỢC-ĐIỂM, 59, Phố Ga — VINH**

và trước chợ Châu Thành ĐỘ LƯƠNG

VIN TRITONIC

(QUINQUINA - KOLA - COCA)

Rượu bổ làm bằng rượu lâu năm, chế với Canh-ki-na và nhiều thứ thuốc bổ thượng hạn.

Rất thơm — Rất ngon — Rất bổ

Dùng đi tết, Đãi khách rất lịch sự

Mỗi lít 2$50 trừ 10% trong dịp tết nầy

PHARMACIE PHẠM - DOÀN - ĐIỂM, TOURANE ANNAM

NGƯỜI ANH HỌ GIÀU

Tác giả: COLLETTE YVER

So 6

GIANG-HẠ Dịch thuật

— Em ơi! em muốn cho chúng ta đứng trước sự cố định mà sụt sùi than khóc hay sao? Chúng ta biết làm sao bây giờ?

— Thì không nữa cũng động dậy, cũng tìm phương nầy thế kia. Hoặc nữa cũng có thể nghĩ đến ông của em là ông Bá-tước. Cậu không thể biết cái gia tài của ông ấy là lớn ngần nào. Khi nãy cậu nói rằng phải có một số tiền độ tám trăm ngàn quan thì làm cho nhà máy chạy được. Đối với ông em, một số tiền như vậy có thấm vào đâu! Đừng nói tiền ở nhà băng, mà trong tủ sắt của ông em cũng đã có một số tiền mặt chừng ấy rồi kia....

Chàng Ái-ly hơi suy nghĩ, nói:

— Em Tố-thi ơi, tôi đã xài hết một phần lớn món của hồi môn của em để mua thêm máy móc; và nếu không có mấy sự chậm trễ của máy hơi, thì nhà máy của ta cũng đã thạnh thêm nhiều rồi. Tôi không muốn nhờ đến món của của nhà em mà đổ vào cái hang không đáy kia nữa. Không! tôi không muốn. Mặc kệ, để cho người ta lấy quách nhà máy đi. Chúng ta phải cam chịu thất bại thôi. Vì chúng ta không đủ can đảm mà thú nhận sự thất bại, thì đã có hãng Tố-nữ giúp cho ta việc đó.

Trong khi nói mấy lời ấy, gương mặt chàng Ái-ly nhăn nhó mà tỏ ra một sự khổ tâm vô hạng, cái khổ tâm của một người đã phải nhận mình là bị chiến thắng. Sự mất tiền bạc, mất cả các hy vọng về đường lý tài, các đều ấy đối với chàng Ái-ly cũng không đủ làm cho chàng khổ; nhưng chàng khổ là vì lòng tự ái của chàng.

Ái-ly như tuồng muốn khóc mà khóc không ra tiếng. Nàng Tố-thi choàng tay trên cổ chàng; mà ôm chàng một cách rất cảm động. Chàng Ái-ly cảm thấy mình đã được một người trẻ đẹp thương yêu, tức thì bao nhiêu cái đau khổ của sự thất bại đã tiêu tán mất.

Chàng nói: —

— Vì em thương anh thì đủ rồi, anh không còn khổ nữa.

Nhưng nàng, thì cái cử chỉ của ái tình, không đủ làm cho nàng quên cái lý luận cứng cỏi của nàng. Nàng lần lần lấy lay ra và nói:

— Cái người cần kíp cho chúng ta, chính là hai người anh họ Á lịch-bá của em.

Chàng hỏi:

— Vì họ có nhiều tiền phải không?

— Vì tiền bạc của họ, mà cũng vì cái não kỹ nghệ của họ nữa. Hai người anh họ của em, chính là hai tay hào cần kíp cho chúng ta đó.

Nhưng chàng Ái-ly không thể theo cái lý luận của nàng Tố-thi nữa, nên nói:

— Thì cứ cho cái xưởng máy nó đi đời nhà ma đi! Anh chỉ biết thương có một mình em mà thôi!

* * *

Một ngày kia có một người nhỏ thó chưn đầy cả bùn, đi đến nhà máy. Coi bộ đã biết người kia đã đi bộ từ trên ga lại. Người ấy khẽ khẽ gõ vào cửa phòng đánh bữa của nàng Mặc-tư. Nàng mời vào và hỏi người kia đến có việc gì. Trước khi trả lời, người kia đương cặp mắt cận thị hỏi nàng Mặc-tư có phải là bà Mặc-tịnh đơn không. Nàng nghe hỏi, bựa cười quá, nói không nổi. Người lạ mặt lộ vẻ giận, nói:

— Tôi là Sơn ly. Tôi nhờ bà phải đưa tôi đến yết ông Mặc tịnh đơn, vì ông ta đương chờ tôi để cai quản nhà máy.

Nàng Mặc-tư nghe nói, không cười nữa. Nàng lại nghĩ rằng vận mệnh nhà máy sẽ giao về tay một người khù khờ như vậy mà nàng run sợ. Nàng còn hy vọng rằng ông Mặc tịnh-đơn sẽ không nhận một người như vậy. Cha con ông Mặc-tịnh-đơn đương ở trong phòng việc, ở phía kia. Nàng Mặc tư bèn dẫn ông Sơn-ly đến

Ông Mặc tịnh đơn tiếp rất nhã nhặn, tỏ thái độ khi nào cũng thương xót nhân loại, và mời ông Sơn-ly ngồi.

Ông Sơn-ly đắc ý, rồi tự mình giới thiệu. Ông nói ông có lãnh đi cổ động và bán cho một nhà làm ống điếu thuốc xì gà; sau khi nhà ấy không dùng ông nữa, trong ba năm mà ông ta không để dành một tự xu nhỏ nào. Rồi ông ta lại xoay qua nghề khác, rồi cũng thất bại.

Ái-ly hỏi:

— Còn nghề làm chỉ sợi, ông có biết ít nhiều gì không?

Ông Sơn-ly thì không biết công việc máy sợi, nhưng ông biết về máy dệt. Vả cũng là công nghệ bông. Cha con ông Mặc-tịnh-đơn cũng không lấy làm lạ, và hình như họ cũng biết trước như vậy. Thật ra họ cũng chẳng biết rằng chàng Sơn-ly kia nào có là thần thánh gì đâu và chỉ phải có mặt tại nhà máy thì làm cho nhà máy tấn phát. Nhưng chỉ vì họ đã phải bao tốn nhiều quá và không còn sức đâu cung cấp cho sự nhu cầu, nên đối với họ cái bộ giạng tâm thường của người mới đến tức là một sự bảo đảm cho công việc mai sau. Trông người ông Sơn-ly thật ông tiên hiện hẳn cho một ông «quản-lý hạ giá», cần kíp cho nhà họ đương buổi làm ăn nguy ngập. Cả ông cha liền người con đều nghĩ đến cái số tiền 7, 8 nghìn quan mà họ nhờ người quản lý mới để tiết kiệm.

Nhưng ông Mặc-tịnh-đơn cũng hỏi:

— Mà ông có một ít quan niệm về máy móc chớ? ông biết xem xét các máy sợi chớ?

Ông Sơn-ly đưa tay ra nói như là để thề thốt:

— Thưa ngài, tôi sẽ biết liệu, không sao!

Ái-ly nói:

— Điều cốt yếu là phải biết kiểm soát nhân công. Phải biết rõ người giúp việc trong sở, phải dung hòa máy móc với nhân công, làm thế nào cho công việc tấn phát đến cực điểm.

Ông Sơn-ly cũng đưa tay ra nói:

— Ngài có thể tin cậy ở tôi.

Bây giờ cả ba người đều nín thinh. Hai cha con ông Mặc-tịnh đơn mỗi người ngồi lại một bàn giấy riêng, tựa như hai vị quan tòa sắp xử định về số phận con người đến xin việc. Ông Mặc-tịnh-đơn nói trước:

— Còn về... lương hướng, ông định đòi bao nhiêu?

Ông Sơn-ly tỏ bộ lính quýnh, nhấp môi để nói một số, nhưng cốt nói cho không ai nghe được vì chàng ta sợ con số ấy có cao quá hay hạ quá chăng? Cha con ông Mặc-tịnh đơn ngó nhau, mà nghĩ rằng chớ phải chi họ nói phứt cho người kia một số lương hai trăm quan, chắc người kia cũng bằng lòng ngay. Vả, coi cái bộ khốn nạn của người kia thì biết chắc số tiền ấy cũng làm bằng lòng lắm rồi. Nhưng hai người nghĩ như vậy, mà cho rằng đó tiện. Họ không khi nào chịu làm những việc nhỏ mọn, thừa cơ hội mà kiếm chút lợi hạo giờ. Khi nào họ cũng muốn tỏ ra thái độ người sang trọng.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Năm 1934

AI MUỐN MAU GIÀU SANG ?

hay là các Hiệu Buôn muốn chăng hàng cượng thì nên gởi ngay thơ về mua buôn hay lẻ Đại Lý của nhà Thuốc Thắng Dụng như thuốc: 1) Sốt-rét, Ngã-nước; 2) Kiết-lỵ; 3) Lở chốc (Sơ bệnh); 4) Bịnh nhọt, Mẩn-ngứa; 5) Đau bụng; 6) Tiêu hóa; 7) Thời khí; 8) Đau mắt; 9) Đau bụng, ở chơn, nên nên... giá rất rẻ mà cực hay, uống thuốc nào là khỏi bịnh ngay, cho khan người rất nhiều, mà nhà nào cũng phải dùng tới luôn... mà các phương Thuốc chuyên trị bịnh thần kinh niên như: 1) Lậu-bình-niên; 2) Giang-mai; 3) Di-mộng-tinh; 4) Ho-bình-niên; 5) Đau bụng bình-niên; 6) Động-bình; 7) Bạch-đới; 8) Kinh không đều; 9) Hen-suyễn; 10) Dương-nuôi, nên nên... giá bình hạ mà hay vô cùng, vì toàn là thuốc gia truyền, rất bình nghiệm rất thần hiệu, Bổn-đường nên trả lời ngay, nếu theo phương pháp buôn bán mà quí cả nhất định, đã gửi công bình nghiệm cần Bổn-đường thì quyết là sẽ thu được một mối lợi to tát vô cùng lớn lắm.

AI MẮC BỆNH KHÓ KHĂN KINH NIÊN

như Ho lao, Đau phổi, Hen suyễn, Phong hắt, Giang mai, Lậu bình niên, Di mộng tinh, Tỳ hư, Phong thấp, Động bình, Điên dại, Bạch đới, Kinh không đều, nên nên... dùng thuốc đã nhiều mà không hiệu hiệu thì nên gởi ngay thơ về Bổn-đường mua của Thuốc chuyên trị gia truyền đã lâu đời, rất bình nghiệm thần diệu, mà nổng cho nơm khỏi đi — Ngài nào muốn dùng thêm Tiên Tửu thì nên tính giá đặc biệt — vì các bệnh đã để lâu, bệnh thì sinh ra rất lắt, đau bình mặc dầu, hại lây cho vô con cháu, bệnh thì mau ngày hại tới tính mạng, cho nên khỏi nơm nớp nên là hay ngày ấy. Vậy các Ngài có thấy ai đau ốm, không luận là nặng nhẹ, chẳng nên vì tình chung hoặc mà mách bảo bịnh nhân tới ngay thơ về ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue Médicaments à HANOI mua thuốc uống cho nơm khỏi đi, trước là cái thân khỏi đau đớn khổ sở, sau là khỏi tốn đồng phải nào thuốc nhằm nhí ngày đặc thì thực là một công đức lớn lắm vậy.

Hết thuốc, hết bịnh, Bổn-đường nên trả lời tường tận ngay.

Nay kính cáo

ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG

22, rue Médicaments -:- HANOI

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG KHÁC NHAU :

DẠ - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ; có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa, hễ ợ hơi hay đánh trung tiện thì đỡ; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; đau độ nửa hay một ngày thì đỡ; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*.

Đau chói chói bụng dưới, có khi tức suốt xuống hạ nang, một đôi khi ợ hơi lên cổ, ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lưng thắt thường; sắc mặt vàng vọt, hay bàng bạo, da bụng dầy bì bịch; đau như thế gọi là *đau bụng phòng tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lãnh hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu : DIỆU-NGUYÊN ĐẠI DƯỢC PHÒNG

125 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

Đại-lý : SINH - HUY 59 Rue de la Gare - *VINH*. QUAN - HẢI 27 Rue Gia-Long *HUẾ*. NAMNAM marché *DALAT* MINH - NGUYỆT Rue Gia Long *PHAN-THIẾT*.

Bán tại Tiếng Dân

Giây và Dao

(Ái-tình và luân-lý tiểu-thuyết)

Giá bán 0$10

Dalat! Dalat!

ĐỒNG BÀO NÊN CHÚ Ý !!!

Con người chỉ cần nhứt là sự ăn uống có vệ sinh thì người mới được tráng kiện, bởi vậy chúng tôi chế tạo một thứ chè nội hóa hiệu *Kim-Son Vinh-Thái*, có nghành mai trúc, trà rất tinh khiết, nước thơm tiên và hòng các thơm ngon có chất bổ, tánh chè hàng nhiệt điều hòa, uống buổi mai khỏe khoắn tinh thần, nước xanh, giá rẻ, giá mỗi gói 0$16, xin đồng bào chiếu cố, dùng thử một lần sẽ được vui lòng để giúp ích cho công nghệ nước nhà mau tấn tới với khách ngoại bang.

Bổn hiệu cần nhà Đại lý khắp nơi, gởi thơ và thương lượng xin đó:

Mr VÕ-QUANG-TIỀM

Thé Vinh-Thái ở DALAT

MỘT NHÀ THẤT-NGHIỆP NĂM NGƯỜI, ĐƯỢC CHÂU CẤP HOÀN TOÀN

Tôi có được bức thơ của ông giáo ở tại châu thành (Cần-thơ), ông trước kia làm giáo làng không sắp bằng. Rủi cho ông, thời thế đổi xây, người không sắp bằng, bị nhà nước xa thải. Lúc còn làm giáo viên; ông có giao thiệp với tôi, và có nhờ tôi giúp ông. Đến khi thất nghiệp, ông hết sức buồn, tưởng phải khốn cùng cho gia quyến ông, cả thảy là năm người. Ông sống lây lất, từ buổi thất nghiệp đến nay chỉ có một nghề Ông chỉ treo trước cửa ông một tấm bản nhỏ đề : TẠI ĐÂY CÓ BÁN: Thuốc xổ hiệu NHÀNH-MAI độ nhứt hay, xổ êm độc, giá mỗi gói 0$15 Thuốc nóng ban (CHỈ LINH) trị bịnh ban, nóng gan cho trẻ con hay lắm, giá 0$10. Thuốc ho BÁC-BỬU trị ho rất thần hiệu, giá mỗi gói 0$10. Thuốc dán hiệu CON RẮN trị ghẻ rất tài (và các bịnh ngoài da) giá mỗi hộp 0$10. Thuốc đại bổ (TỀ-TỀ-HOÀN) mỗi ve 0$50 v. v.

Mỗi ngày ông bán được ít lắm là năm gói thuốc xổ, năm gói thuốc ban, ông lời được trên 0$50, đủ tiền nuôi cả gia quyến. Có ngày ông bán đến hai ba chục gói, lời trên vài đồng. Vì lòng thành thật, ông viết thơ mua thuốc, và cảm tạ ơn tôi, ông thuật cách sống thừa, ch. nhờ bán mấy món thuốc. Tôi đăng bài này là sự thật, tôi vì danh giá, nên đầu lên ông. Vậy các nhà buôn, và các ngài thất nghiệp cũng nên làm như cách của ông, mua thuốc về bán lại, được lời nhiều. Do nơi:

NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG

boîte postale n° 63 -:- Saigon

Huế : do nơi Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse và các cho bán đều Khuynh-Diệp.

VĂN-ĐỀ PHỤ-NỮ

Phụ nữ Trung-hoa đòi quyền pháp-luật bình-đẳng

Tiếng «đòi quyền» ở nữ giới ta đã nghe bô bào mấy lâu nay, kẻ lưu tâm ai cũng mừng cho chị em đã bắt đầu giác ngộ. Nhưng có một mối khổ chung cả nam và nữ ở xã hội ta là cái «quyền người», cái quyền đáng chuộng đó, phần thì bị chế độ giai cấp xô xát, phần thì bị chính thể chuyên chế vùi lấp, mà đàn bà lại bị vô số thế lực khác đè nén nữa. Quyền người đã thiếu, nên đàn ông chẳng có chút gì, huống đàn bà, là phe yếu bị trói buộc đã lâu đời !

Tuy vậy, đã là «quyền người» tạo hóa đã phú cho người, không ai không có; trước mình đã bỏ mất, dẫu vì cớ gì mặc lòng, nay tỉnh ngộ lại thì ta cứ đòi, đòi là chính đáng và phải lẽ chớ. Nhưng đều cốt yếu nhứt là phải có điều kiện. Điều kiện, nghĩa là đòi cái gì phải chỉ rõ, như đòi nợ, hoặc ruộng đất hay tiền bạc: đâm ruộng ấy rộng dài bao nhiêu, ở nơi nào, hay là số tiền mấy trăm, mấy ngàn v. v.. Nếu không chỉ rõ điều kiện mà cứ nói bông lông rằng «đòi quyền», ấy không khác gì đòi nợ với trời, không khi nào có kiện quả vậy.

Say mê về phong trào giải phóng của chị em ở xứ cực văn minh Âu Mỹ, mà muốn một vọt nhảy theo cho kịp, kịp được càng tốt biết bao; nhưng trên đời không có chuyện dễ dang như thế. Theo như ý cạn của ký giả, thì thế nào chị em ta cũng bước qua con đường của nữ giới Trung hoa hiện thời rồi mới lên cao, chớ không thể nào đi tắt ngang được.

Chị em ta khinh rẻ nữ giới Trung-hoa sao ? Xin xem chuyện dưới này :

Nữ giới ở Thượng - hải (trung tuần tháng 11 năm ngoái), nhân viện Lập pháp sửa lại hình pháp, có đều chưa hiệp với nguyên tắc «nam nữ bình quyền», nữ giới bèn triệu tập các đoàn thể mở một liên tịch hội nghị, cử đại biểu lên Nam kinh đưa tờ thỉnh nguyện đòi thả tiêu cái điều hình luật đó.

Hội tại nhà học Vụ-bản, tới dự hội có đại biểu Trung-hoa phụ nữ xã, Phụ-nữ đồng-minh-hội, Phụ-nữ hiệp-tấn-hội, cử Dương-chí-Hào làm chủ tịch.

Chủ tịch tuyên bố khai hội báo cáo rằng: hiện hình pháp do viện Lập pháp sửa đổi:

1) Điều 211 về dân pháp : đối với điều gian dâm người con gái chưa đầy 16 tuổi, tức chuẩn theo tội cường dâm, nay đổi lại sụt xuống 14 tuổi.

Điều nầy rất phòng ngại cho đời đàn bà. Vì con gái chưa đầy 14 tuổi, cơ năng phát dục chưa kiện toàn mà bị bọn cường bạo phá hư trinh tiết, mất nền hạnh phúc trọn đời của người ta.

2) Đ.ều 239 về hình pháp :

Đàn bà có chồng mà thông gian với kẻ khác, xử tội đồ từ 1 năm trở xuống; người trai gian kia cũng vậy. Nhưng về bên đàn ông có vợ mà thông gian với kẻ khác, sao luật lại bỏ sót mà không thấy qui định điều ấy ?

Vì 2 điều luật không hợp với nguyên tắc bình đẳng, nên chị em đã thảo nghị các án, cử Kim quang My nữ sĩ lên Nam kinh đưa tờ thỉnh nguyện, lực tranh 2 điều nói trên.

Trung ương chính phủ đã nhận tờ thỉnh nguyện, giao hội Pháp-tô Ủy viên thẩm tra.

Đấy, đòi quyền có điều kiện là vậy đó.

Kể thuật chuyện nầy, không có ý phê bình về hai điều thỉnh nguyện của nữ giới kia; chỉ chứng một điều cốt yếu là «đòi quyền có điều kiện» mà không đòi «giữa trời» như ai.

Ai-bình-quyền

NHÀ QUÊ ĐI COI HỘI-CHỢ

Hội chợ ! Hội chợ ở Huế ! ở nhà quê trong một tháng chạp nghe cái tin đồn rực, vì có giấy quan sức các nhà nông đem trâu bò, các nhà công thương đem đồ dệt, đồ gỗ cùng vật sản khác dấu xảo lãnh thưởng v. v..

Ký giả cũng người nhà quê chẳng biết hội chợ dấu xảo thế nào, nhân đường xe lửa từ Quảng ngãi ra Huế đã thông, giá lại hạ, nên hy sinh mấy đồng bạc đi coi hội chợ.

Một sự nực cười, là ký giả vốn nhà quê, nhân trước có học ở Huế vài năm, có thạo hơn các anh em nhà quê khác, đã nếm cái thú vị «đô sông Hương», nên trong vài ngày coi chợ, được làm chủ các anh em quen biết ở nhà quê ra.

Ký giả cùng người bạn thuê một chiếc đò, để tiện việc đi ở trong mấy ngày, mỗi khi lên hội chợ xem; không đò bửa đêm 26-1-35 gặp mấy bác nhà quê quen, vì đông qua, không mua giấy vào xem được, lại không biết về nghỉ đâu, trông bộ ngơ ngẩn, ký giả đem mấy bác đi ăn và giấc xuống đò nghỉ.

Thế là trong chiếc đò nhỏ, trước có 2 người mà nay bỗng thành cái hội chợ con, có 6, 7 người, gồm cả người miền trong và miền ngoài.

Trời lạnh, đò chật, nằm không ngủ được, thành có cuộc nói chuyện, chu ện đi xem hội chợ. Trước hết người bạn nói chuyện mấy nhà hàng nhứt là hàng Bắc, bất mãn cho hội đồng chấm thưởng không công bình ; sau hỏi mấy người kia :

— Các nao ở nhà quê đi xem hội chợ, có lấy làm vui không?

— Chúng tôi nhân đi mua rượu ty, một người miền ngoài trả lời, — nghe bọ nói hội chợ vui, tiền xe lửa bạ giá, trời lạnh sẵn có rượu uống ngà ngà, lên xe vào đây mà đêm nay đông quá (đêm 26/1/35) không mua giấy vào cửa được, đã thấy gì mà biết vui hay buồn.

Một người miền trong nói:

— Vui lắm, tôi đã vào xem buổi mai nay, được thấy các hàng bày chưng rất đẹp, nhưng cái vui của ai, chớ chính phần tôi cũng không vui.

— Sao vậy ?

— Dấu gì các thầy, tôi là nhà trồng thuốc, cũng như mỗi năm, năm nay lại có khai nghiệp chủ tại quan. Vậy mà sau khi cất thuốc về nhà chưa bán, bỗng bị quan Thương chánh tới xét, đã tịch cả thuốc lại còn phạt nữa. Tôi ra Tourane làm đơn kêu nài, nghe nói hội chợ vui, gần đường, nhân tiện ra xem. Tôi nghi hội chợ cổ lệ nông sản lâm sản, thì thuốc lá cũng thứ thổ sản, nếu như nhà trồng thuốc chứa trong nhà bị phạt, thì ra các nghề khác được vui mà nhà trồng thuốc có cái buồn riêng, chớ sao?

Một người khác nói :

— Tôi thấy trong hội chợ, ở gian hàng tỉnh Phú yên có treo mấy xấp thuốc, thuốc cũng một vật về sản nghiệp tiêu lưu rất nhiều. Nhưng nếu không bỏ luật hạn chế bắt buộc kia thì chẳng ai dám trồng, hội chợ có cổ lệ mấy cũng không kéo cái nghề trồng thuốc như trước được.

Một người miền ngoài lại hỏi :

— Tôi thấy mấy gian hàng về miền trong có chưng cau, quế, bắp, đường, hàng tơ lụa v. v. những món ấy năm nay bán có đắt không ?

— Thôi đừng nói đắc với không, chỉ cần có người mua, bán sắp bán ngửa, 10 phần lấy 3, 4, kiếm tiền nộp xâu thuế, mà không ai thèm mừ hử đến. Trừ ra một thứ bắp bán được, nhưng có được mấy nhà có...

Dứt chuyện trên, trong có người thuật chuyện mua giấy vào cửa :

— Buổi mai nay tôi tới cửa, cậy cậu T (cậu là người hay đi xem các hội, thạo đời lắm) mua giấy, mua xong mà cửa chật quá, cậu kéo tôi lại cửa lớn vào, nhưng lính không cho. Sau lại chen vào cửa nhỏ được, cậu bảo tôi: «Để chiều lại, tôi vào cửa lớn không tiền không giấy cho bác xem». Chiều lại cậu thuê một cái áo địa xanh dán không biết, trên ngực cũng có cái dấu đeo đỏ đỏ, cậu rủ tôi đi. Đến cửa, vừa có chiếc ô tô đến, các ngài trong ô tô áo xanh bài ngà bước vào, cậu liền bước theo, chẳng tiền mà không có giấy gì hết. Tôi đứng xem thấy mà buồn cười. Té ra ở đất Kinh thứ áo địa xanh có công hiệu thiệt, bên chi mà mấy bác tai mắt nhà quê cũng đua sắm áo địa xanh, cùng treo cái giấy đỏ đỏ!

Nghe chuyện đến đấy, ký giả ngủ quên. Sáng ngày giậy thì các bác đã lên tàu giông khi nào mất.

Bàn nông

một người đi xem Hội chợ

Cuộc đua xe máy

Ngày chủ nhật 17 Février 1935, nhơn ngày lễ nhà binh ở Huế (Fête du Régiment), đội 10ème R. M. I. C. có tổ chức cuộc thi xe đạp có giải thưởng.

Đua từ Huế đến Lang cô rồi trở về. Giải thưởng nầy gọi là «giải thưởng lễ nhà binh» (prix de la fête du Régiment).

THƠ TÍN

Cùng ông Thế Nhu

Được lời khuyên bảo của ông, rất lấy làm cảm bội, bản báo xin gắng làm hết phận sự, song cũng tùy sức và giử bản sắc của Tiếng dân, không thể thấy gì cũng nhắm mắt làm theo. T.D.

Sách tặng

Ông Hà văn Vượng, mới tốt nghiệp luật khoa tiến sĩ ở Pháp, vừa rồi có gởi tặng bản báo quyển luận án của ông, nhan đề là «*La réforme de l'organisation judiciaire en Annam*», sách giày 126 trang, giấy tốt, ông kể rõ cách tổ chức hình luật ở nước Nam trước sau cuộc Bảo-hộ, cho đến bây giờ ; có phê bình.

Vậy có lời cảm ơn tác giả. T. D.

THƠ CỦA CỤ PHAN-SÀO-NAM

Chúng tôi được cụ Sào-Nam vui lòng để cho xuất bản những thi văn của cụ, (Thi văn nầy đã đăng báo), nhan đề là *SÀO NAM VĂN TẬP*, giày 135 trương giá: 0$50. Các hiệu sách Trung, Nam, Bắc đều có bán.

THANH THANH — SAIGON

丹光清

Thuốc Điểm con Mắt

(Mỗi ve 0$40)

水藥清上

Thuốc Nước trị Đau Đầu

(Mỗi ve 0$15)

Của CỔ HƯƠNG ĐƯỜNG chế tạo, kinh nghiệm đã hơn hai mươi năm.

Thơ và mandat gởi cho :

Monsieur TRẦN NGUYÊN SAO

Quai Đông Ba 215 près de l'Abattoir

HUẾ

CỌP! CỌP!

Các ngài nghe 2 tiếng cọp, tưởng là cọp hại người, nhưng cọp lại cứu người mới lạ, mà thiệt cọp đã đi khắp mọi nơi giúp kẻ có hàng vạn người khỏi cơn bịnh tật, đó là nhãn dấu cọp của hiệu thuốc VÕ-ĐÌNH-DẦN : — : *Chợ-lớn* chế đã Cao, Đơn, Hoàn, Tán, 15 năm danh tiếng khắp Đông-Pháp.

Độ nhứt *Cửu-long-hoàn*, 1 viên bằng 10 than thuốc bổ ; *Bình-Dần chỉ-khái*, trị ho lao, ho ra huyết, rất thần hiệu ; *phấn Murai* và *sáp Mỹ-dung* dùng đẹp da mặt và hết mụn. Còn nhiều thứ thuốc kể không xiết, xin xem trong catalogue.

TỔNG-ĐẠI-LÝ:

BAZAR NGUYỄN-MỘNG-QUỲ

Avenue du Musée — TOURANE

BAZAR VINH-THỊNH

11, Rue Gia-Long — HUE

CHỚ NÊN NGẠN-NGẠI.

Nếu ta bị đau, không nên chỉ dùng một thứ thuốc nào nó chỉ làm cho đỡ mà thôi. Nếu uống thứ thuốc nào nó chữa khỏi hẳn cho mình. Vả lại nếu ta mắc phải các bệnh mà nhiều người thường mắc như những bệnh : đau dạ-dày, nhức-đầu, đau bụng, đau nhẩm nhỏi bên cạnh xườn, bệnh nhọc mệt, mỏi gân, thuốc PILULES PINK có thể chữa khỏi hẳn cho ta.

Thuốc PILULES PINK

chữa khỏi hẳn cho ta là vì những bệnh ấy sinh ra bởi thiếu máu và bộ thần kinh ta mỏi mệt, và, theo nhời chứng thực của mọi người đã kinh nghiệm, tại rằng thuốc ấy là một thứ thuốc bổ huyết và bổ cân não rất hay, một thứ thuốc bổ mà công-hiệu thật mạnh lắm.

Thuốc PILULES PINK

là một thứ thuốc rất thần hiệu để chữa bệnh thiếu máu, phiền muộn, nhọc mệt, bệnh tơi thì lớn-ổ, bệnh trở về-già đau dạ-dày, nhức-đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào chế tây.

Nên nhớ bệnh ho

Xin quý ông Bà hễ thấy người lớn, trẻ con bị các bệnh ho, như là Ho Cảm, Ho Gió, Ho đau Ngực, đau Phổi, Ho lâu, Ho ra máu, Ho rỉ từng cơn một, Ho hậu sản, v. v. nói tóm lại bất kỳ bệnh Ho gì, người lớn, trẻ con nặng thế nào dùng thuốc nầy đều mau khỏi. Thực vậy, bản hiệu không cần nói các lẽ khó tin cho độc giả.

Khi mua phải nhận hiệu

HOÀNG-VĂN-ÁP

47 Phố Ninh-xá BẮC NINH

Bắc-Kỳ thì mới hay.

thuốc người lớn 0$70 1 lọ, trẻ con 0$30 1 lọ, khi mua kê lại rõ bệnh.

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.

HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* ..... 0$30

Đại - lý :

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUẾ — TOURANE — QUINHON

https://tieulun.hopto.org

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM đã chữa

BỆNH GIANG-MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc cả ba thầy hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở mán và ở các nơi bệnh chứng thổ-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tiêu-tại gì đến tỉ vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE
số 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các nhà bào-chế tây ở thuộc-địa.

Ở Huế : Pharmacie INGRET

Bổ Thận! Bổ Thận!

Thận là cốt yếu của nam nhi, nếu thận đã suy thì hao mòn tinh huyết, thân thể gầy còm, đau lưng, mỏi vai, hàm ăn ít ngủ. Hoặc bị bệnh phong tình đã khỏi, hay chưa tuyệt nọc, tinh thần liệt bại đi tiểu tiện trắng tiện vàng, đầu đương vật thường có tinh khí chảy ra như nọi chỉ, rồi gà, vần đục như nước vo gạo, ta chứng Di, Mộng, Hoạt tinh, Không, chạy chữa quý, lâu ngày sinh ra tai ù, mắt hoa, chậm đường tinh dục. Mỗi vo giá 1$00, nửa tá 6 vo giá 5$00.

Nhuận Phế Chỉ Khái!

Chuyên trị các chứng ho, như bị cảm phong hàn mà ho, hoặc ho có đờm, hoặc không không ho khan, phổi rát, mồm khô, trẻ con ho, hen, suyễn đờm, khi cơn ho lên làm cho đau ngực, đau ruột, mất ăn, mất ngủ, bức rức khó thở. Dùng thuốc này lấy từ chỉ ho tiêu đờm. Mỗi vo giá là 0$60, nửa tá 3$00.

Bán tại :

QUÁN HƯNG-LONG

N° 50, Phố Khách -:- VINH

Ở xa gởi lính hóa giao ngân rất mau chóng.

TIỂU-HẠNH-LÂM DƯỢC PHÒNG

103, phố hàng Buồm -:- HANOI

HO SÒ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực!

Hỏi các người khổ sở về bệnh đau phổi, bệnh ho ra đờm, bệnh hen! Nhìn người này mà xem, chẳng khác gì các người soi gương vậy.

Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chóng bớt đau được thôi. Ai ai cũng bảo rằng chữa bệnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.

Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Gagny, S.-et-O.) trước bị bệnh đau phổi, bệnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết : « Từ lúc bắt đầu phát lạnh tôi ho cả ngày, nhọc cả người và như sắp ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cứ tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khạc ra đờm song mới được yên.

« Một người bạn khuyên tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, thật uống thuốc đó tốt quá, ngay lúc đầu tôi được bớt ngay. Bệnh ho người đi, tôi mới ngủ yên được. »

Vậy nếu các người mắc bệnh ho sổ mũi, bệnh đau phổi kinh niên, bệnh hen, nhọc nhằn, tưởng như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là bị ho ra đờm luôn luôn : Cứ uống thuốc ngọt hiệu « Vosges Cazé », thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như mọi người vậy.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu : CAZÉ, Pharm. 88 bis, Avenue de Châtillon, Paris

HẾT KHÍ LỰC

đi rồi chân, rồi chóng mặt, hiện hiện, thân vẻ lâu dài.

Thì dùng thuốc : PERDRIAL PILLS - Giá bán 1$00

LẬU CÓ MỦ

mới ngày đầu, nóng giây chẩy mủ, nên nên dùng thuốc : BLENNOL GREET - 1$00

TIÊM LA

Chưa rõ cần thận, hiểu hiện, bin đến, đi đem theo bài đi chơi

Dùng thuốc GONFLOMÉDE de GREET dùng thay thuốc Gỗ và thuốc tiêm rất lợi. Chữa bệnh này dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc này thì rất hiệu hiệu.

Hộp năm mươi viên : 1$00

Giá gửi và sin cách chỉ dùng, hơi hoa cặn kẽ, không tính tiền.

Pharmacie GREET, 18, Rue Pélagie, BARBEZIEUX

Gửi bán đến, theo lối recommandé. Khởi khi thư mua thì đính theo số tiền.

Có bán tại các hàng bào chế tốt.

FAIGEZ LA MARQUE ET LA SIGNATURE

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

VŨ-ĐÌNH-TẤN

Đờn ông, Đờn bà sức yếu, khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục hoặc ăn no đi ngủ, ăn no đi tắm ngay nên thụ bịnh gọi là PHÒNG-TÍCH, không phải là Đau Dạ Dày.

Đầy hơi, ợ hơi, ợ chua, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch, thỉnh thoảng sôi bụng, đau bụng, đau nhói sau lưng, chân tay mỏi mệt bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng gầy.

Chỉ một liều thấy giả chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt : 0$40.

ÂN TỨ KIM-TIỀN 1926

VŨ-ĐÌNH-TẤN

178 bis, Lach-Tray — HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-Kỳ :

Huế, 49 Gia-long ; Dalat Nguyễn-Khiêm ; Nhatrang Mộng-Lương Thư-Quán ; Phanthiết Lê-Nam Hưng ; Quảng-ngãi Chế-Hoàng ; Quinhon Đông-Lập ; Sectrang Nguyễn-văn-Mạnh ; Tourane Lý-xuân-Hòa ; Vinh 59 phố Gare.

Các Tỉnh khắp bốn kỳ có đại lý

Hay nhứt tại

SAIGON

Le 9-10-34. — Tôi cho ông hay, thuốc SƯU-ĐỘC BẠI-ÔNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN, trị bịnh lậu bình niên hiệu nghiệm như tiên, đúng như lời cáo bạch ở các báo, vì tôi cho người bịnh đúng rồi một hết chốc. Xin ông cho gởi thêm tôi 5 hộp nữa rất cảm ơn.

M. Lê-văn-Châu

Agent principal au Tribunal de MYTHO

Le 12-8-34. — Ta nuôi nữ nhi, lớ ham vui mà phải bịnh sang độc, giương mai, chạy đi chữa, đúng đã thử thuốc không hết, mọc mọc lở lói gang mình, mỗi lần đại tiện, tiểu tiện rất khó khăn, nhứt mỗi hết cả thân mình, nhờ đúng có mấy hộp thuốc Sưu-độc bại-ông-hoàn của ông mà bịnh hết nhiều, nên ông gởi tôi mua thêm 7 hộp nữa đúng cho tuyệt nọc.

M. Huỳnh-văn-Xiêm

Marin N° 2225 Aviso Tahure à SANGHAI

Le 26-6-34. — Không phải một mình tôi, hết thảy người một nước tôi, đều công nhận thuốc Sưu-độc bại-ông-hoàn, hiệu ÔNG-TIÊN, quả trị các chứng bịnh tinh như : tim la, cốt khí, sang độc, giương mai, đau lậu... hay hơn hết, ai dùng cũng tuyệt nọc, vì thế đã cho mấy người làm công tôi dùng rồi mới tin cậy đó.....

Đó là thơ của ông TRẦN-PHÚC, người TRIỀU CHÂU, đại thương gia ở CAOMÊN, gởi cho nhà thuốc ngày 20 6 34, thì quí ngài đã biết thuốc *Sưu-độc bại-ông-hoàn* hiệu ÔNG-TIÊN hay dở thế nào.

Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày

Có bán ở các nơi đại-lý nhà thuốc ÔNG-TIÊN, ở xa gởi lính-hóa giao-ngân đó :

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

Annam Dược-phòng

N° 82-84-86-88, rue P. Blanchy prolongée

PHUNHUAN Saigon

THUỐC OKASA

NGƯỜI GIÀ HÓA TRẺ

Có nhiều người vì bà hạch yếu đuối thành ra lâm khi bị *bất dương*, trong mình thấy mỏi nhược buồn bã, da thịt mềm mảng co răn. Nhưng người đó, đàn ông hay đàn bà, cơ thể chỉ trong vài tuần lễ lại khoẻ mạnh như trước, lại trẻ ra mãi.

Muốn vậy thì thế nào cũng phải dùng thuốc có chất hormone thật tốt, chế rất kỹ lưỡng theo các cách mới và vệ sinh vừa cẩn thận.

Thuốc có *hormone*, hiệu OKASA, pha thiệt khéo, chế theo cách riêng của ông lương y LAMUSEN tìm ra, nay giờ cách chế cách pha cũng coi các rất cẩn thận, thật không thuốc *hormone* nào hằng, vì vậy các ông thầy thuốc hay khuyên uống thuốc này lắm. (OKASA đã chữa khỏi nhiều người mà các thuốc khác không chữa nổi). Muốn được gửi biếu sách in có vẽ ảnh nói về thân thể và các thứ bịnh, xin gởi thơ hỏi tại "Laboratoires OKASA, 9, Faubourg Saint-Honoré, PARIS, Serv. 19". OKASA "Đực" cho đàn ông. "Vàng" cho đờn bà, bán tại tất cả các hiệu bào chế.

Ở Huế : *F. Imbert, Pharmacie Centrale de l'Indochine*

Tourane : Grande Pharmacie Principale NGUYỄN-TÀO *Rue Jules Ferry*

Hội-Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm-duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, bên Algérie và dưới quyền kiểm soát của phủ Toàn-Quyền Đông Pháp.

Vốn của hội đã đóng đủ cả rồi là :

1.000 000 lượng bạc Thượng Hải và 8000 000 quan tiền Pháp

Xổ số hoàn vốn cho phiếu Tiết kiệm mở ngày 28 JANVIER 1928

CHỦ TỌA : Ông TRIVES, Hội viên Cố vấn.

DỰ KIẾN : Các ông : TRAN-VAN-CHANH, Benoit PONCEPARRADIN, công quan Thanh tra dưới quyền kiểm soát của hội tư bản.

Phiếu số	Cách thức số 2 — Bộ số 1574 đã xổ trúng	
3196	Ông VUONG KHA-LAI, số toàn tại hãng Aviat Hanoi đã góp 536$, nay được lĩnh về	1 000$00
2177	Ông NGO-TAN-THOI ở Trà vinh đã góp 624$, nay được lĩnh về	1 000 00
2318	Bà VO-THI-SAC ở Saigon đã góp 54$, nay được lĩnh về	250 00
1574	BÀ GUIDICELLI tức NGUYỄN THỊ NHO ở Hải dương số nhà 19 phố May chai, đã góp 64$, nay được lĩnh về	500 00
10657	Ông DO VIET NAM, 22 Rue de Nantes Haiphong đã góp 72$, nay được lĩnh về	500 00
	Phiếu số 16402 — Không đóng tiền	
	Cách thức số 3 — Bộ số 232 đã xổ trúng	
263	Ông VUONG UNG TRUNG ở Mỹ tho đã góp 564$ nay được lĩnh về	1 000 00
	Cách thức số 3-Xổ số chia tiền lời-Số tiền chia là: 419$12	
862	Ông PHAM SI SAU, Đốc học trường Sơ học Ngĩa Xuân (Quy nhơn) ở Hatinh	209.56
845	Ông PHAM VAN DON ở Fort-Bayard	209.56
	Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội	
2105A	Phiếu không đóng tiền	
	Cách thức số 5 — Xổ số Hoàn nguyên vốn Bộ số 1367	
9369A	Ông DANG TAM ở Cầu lớn đã góp 17550, nay được lĩnh về	500.00
11540A	Ông PHAM HUY XUAN, tổng sự lý, sở Địa dư Hanoi đã góp 15$, nay được lĩnh về	500.00
3478A	Ông NGUYEN VAN TINH ở Bến-hòn đã góp 8$, nay được lĩnh về	200 00
	1257A, 6012A, 6566A, 8073A, 12943A — không đóng tiền.	
	Cách thức số 5 — Xổ số miễn góp — Bộ số 2655	
5239A	Ông NGUYEN DINH NGUYEN, thừa phái phủ Doan hùng Pau-doan, đã góp 20$ nay được lĩnh phiếu miễn góp	500 00
17320A	Ông LAM PHUNG THANG ở Bắc-liêu đã góp 7$50, nay được lĩnh phiếu	500 00
2969A	VO DANH ở Saigon đã góp 8$, nay được lĩnh phiếu miễn góp	200 00
8619A	Ông DANG VAN KY ở Gia định đã góp 7$, nay được lĩnh phiếu miễn góp	200.00
17298A	Ông LE BA THUY ở Hanoi số nhà 87 phố Hàng lọng đã góp 3$, nay được lĩnh phiếu miễn góp	200.00
17582A	Ông UNCHOR ở Kratié đã góp 3$, nay được lĩnh phiếu miễn góp	200 00
	Hai phiếu số 10601A, 4551A — không đóng tiền.	

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng hai tây định là : 5 000$

Và sẽ mở vào ngày thứ năm 28 tháng hai

Bệnh Tử-cung và Bạch-đái với thuốc Bá-Đà Sơn-Quân-Tán

Thuốc BÁ ĐÀ SƠN-QUÂN-TÁN chế ra là nhờ sự tự học thí nghiệm lâu năm, thâm hiểu nguyên nhân của bệnh Tử-cung và Bạch-đái phát minh ra, đã đăng báo cho là vị của tinh của hàng Pharmacie, chuyên trị bệnh Tử-cung và Bạch-đái, xin kể dưới đây :

1. *Hư trệ tử cung* — Bởi máu huyết sẩn, tinh huyết không đầy đủ nên.

2 — *Nội thương tử cung* — Khi mạnh đã trốc lở nào động Tử-cung, Tử-cung sưng và có vết thương.

3 — *Nhiễm độc tử cung* — Khi có đường kinh bằng bá, bị hơi mán xâm nhiễm vào đau Tử-cung.

4 — *Ngoại thương tử cung* — Bị truyền nhiễm gốc độc phong-tình của đàn ông.

Bởi mấy chứng trên đây, làm cho Tử-cung sưng, hoặc sai, hoặc sa, hoặc có vết thương có mặt có nhánh, và lở làm cho bệnh nhân đau trước, trong dọc dưới đau thất ngang lưng ra Bạch-đái hoặc nhiều, hoặc ít, có đầy có nhạy, hoặc trắng trắng, vàng vàng, có khi lẫn máu, đường tiểu không thông, đường, đại bộ nát, có khi đi độc ở Đại trường, làm cho Đại trường sưng, hoặc đi tiểu ra máu thốn đau khó chịu, nếu trường phục BÁ-ĐÀ SƠN-QUÂN-TÁN là các bịnh đều nên dứt khỏi phải bôm rắn.

Thuốc này chữa trị bệnh chóng hơn thuốc khác, không phải uống cho cầm lại, uống cho giải nọc sẽ độc trong Tử-cung làm cho Tử-cung hết đau, bệnh hết dứt. Bệnh nào trong Tử-cung không lở uống vào hết tiêu bịnh nào trong Tử-cung lở và có vết thương, phải trường phục cho nhiều, không vết thương ấy lành tại bịnh hết dứt.

Trừ ra chứng Tử cung Ung-độc (cancer) thì không thuốc nào trị đặng.

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC PHÒNG

Thudâumot (Nam-kỳ)

ĐẠI-LÝ : Huế : M. Trần Tấn c/o Mme Quảng Luyện, Phanthiết : Bazar Minh Nghiệt, Pleiku : Trương trọng Hy, Dalat : Nguyễn Khiêm, Quinhon : Hồ văn Ba, Nhatrang : Maison Kim Anh, Faifo : Tram my Nam, Quảng Trảng Sạn, Tourane : Nguyễn hữu Phổ, Place hôpital indigène, Thanhhóa : Gi Long dược phòng, Vinh : Nam Hưng 28 Rue Sarraut, Sinh Huy Rue Maréchal Foch.

Cù Là Sư Tử

Ở Nam-kỳ còn ai không biết CÙ LÀ SƯ TỬ của nhà thuốc THOẠI DƯ-ĐƯỜNG chuyên trị bà chứng một cách cấp kỳ mau chóng.

Nay CÙ LÀ SƯ TỬ ra đến Kinh đô, xin bà con chiếu cố. Nếu dùng rồi, mà không đúng với sự hật xin hãy số tiền lại một thành hai. Dám chắc có sẵn một chai CÙ LÀ SƯ TỬ trong nhà không khác nào có một ông thầy thuốc hay trong nhà.

Cách dùng : Phụ uống trong :

Đau trái tim, đau khi đau bụng, uống lanh liền miễn, các chứng trúng lãi thiên thời, lạ mửa, tức bụng đầm, ho gió, bụng phong tay chưn bải hoải, ăn hơi sinh hạng đau lưng v v uống vài hằng hột bấp với nước trà thấy hiệu nghiệm ngay.

Phép thoa ngoài :

Nhứt răng, nhứt tai, đầu chóng vánh, mắt lờ mờ, xương cốt nhứt mỏi, phỏng lửa, ghẻ ngứa, ghẻ phỏng, đau bụng, nóng lạnh đánh lưng, mụt nhọt thủng, ong chích, kiến độc hay là rắn rít cắn đau đớn thời đó, thấy hiệu nghiệm tức thời.

Cho đến thú vật bịnh như heo bò ngựa, gà cá rắn cho uống vào trong 5 phút thấy hết ngay.

THOẠI DƯ ĐƯỜNG

Tổng đại-lý Huế : 91 Rue Gia Long

NGỌC HÙNG

Gần trường bắt Đồng Xuân Lâu

Muốn buôn, xin mời tại hãng hiệu thương mại Gia nhà đại-lý Tourane Đông lợi Hưng ở ven đường Nhatrang Lưu-thông-Kế.

理代醒益爲化順

丸腎健鞭狗海　丸嫂姑堂春天港香

HƯƠNG - CẢNG　THIÊN - THỌ - ĐƯỜNG

TỨC LÀ HONG-KONG TIÊN-SAU TÔNG

CÔ - TẤU - HOÀN

Chuyên trị đàn bà kinh nguyệt không đều, đau bụng, khí hư và không sinh nở　Mỗi ve giá là 1$20

HÀI-CẦU-CHIÊN-KIỆN-THẬN-HOÀN

Thuốc hay nhứt, chuyên trị đàn ông thận hư　Mỗi ve giá là 1$50

Đại-lý :

VẠN-ÍCH, RUE PAUL BERT 41 — HUẾ

QUANG-NGÃI	Quang Tuấn Nguyên	NHA-TRANG	Vĩnh Phát
THÚ-XÀ	Hưng Phát	TOURANE	Phước Thọ Đường
TAM-QUAN	Phước Hiệp Chang	FAIFOO	Quang Thang Chang
SONG-CẦU	Chanh Thanh	QUI-NHƠN	Phước Hiệp

Cũng vì quảng-cáo

Vì lòng tin nhiệm của quốc-dân đối với thứ dầu Sơn-Diệp của nhà thuốc TỬ-THIỆN-ĐƯỜNG rất nồng nàn, nên có nhiều kẻ lợi dụng sự tin nhiệm đó mà đem các thứ dầu chế bậy bạ đi lừa dối bà con mà bán.

Xin bà con khi mua dầu Sơn Diệp, mua litre hoặc mua tá, phải nhìn kỹ nhãn SƠN-DIỆP, TỬ-THIỆN-ĐƯỜNG mới khỏi lầm.

TỬ-THIỆN-ĐƯỜNG — FAIFOO

Kính cáo

Thuốc Cai-Nha-Phiện văn-minh

Được sở thí nghiệm Đông dương nhận thực thuốc nầy không có chất thuốc phiện để dùng cho người nghiện, ngày 17 Mars 1933, và duyệt tại tòa án số 48, 3 Avril 1933 Hanoi không ai được làm giả, đã biết rằng thuốc nầy công hiệu phi thường, không thuốc nào sánh kịp. Các ngài hút nặng đến đâu cũng bỏ được, khi uống thuốc nầy thời bỏ hút ngay và trong người rất khỏe ăn ngủ, đi làm như thường, khi mua thuốc, các ngài đòi cho được tờ giấy chứng nhận của quan thầy thuốc mới là thực hiệu, nếu không bỏ được thời giả lại tiền, thuốc có năm hạng, nặng nhẹ khác nhau, khi mua xin kể ăn nhiều hay ít, bản hiệu có thầy xem mạch chữa đủ các bịnh người lớn trẻ con, dù mới dù lâu, cũng đều khỏi cả. Các ngài dùng thuốc chi, xin viết thơ kể bịnh, bản hiệu gởi thuốc tới ngay, có bán sâm nhung cao quế thứ nào cũng có, các ngài hỏi đều chỉ xin gởi cho cái timbre 0$05.

« VĂN-MINH GIỚI-YÊN-HOÀN », hạng nhất 5$00, hạng nhì 3$00, hạng ba 2$00, hạng tư 1$00, hạng năm 0$50 một chai. Ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe khi bỏ hút dùng thêm thuốc bổ 2$00 một hộp, đề bì cho chủ nhân M. TRẦN-ĐẮC-SỮ, phố xe điện, số 73 HANOI.

Đại lý độc quyền M. Lê nam Hưng, rue Gia long à Phan thiết — Annam, Phạm văn Bằng à Phanrang Annam, Vĩnh hiệp Phát à Long-xuyên, Lê văn Nhuận 27 rue Marché Thị Nghè à Giadinh, Huỳnh Tri n° 15 rue Chier à Pnompenh, Trần Tư tácheran à Tbakhek, Nguyễn văn Đăng à Paksé Laos. Maison Ngọc-Hùng 91, Rue Gia-long, à Huế.

Hay nhứt, danh tiếng nhứt tại : SAIGON?

Thuốc HIỀU-ÂNH BÁCH-ĐÁI, là một phương thuốc hay hơn hết, các bà, lấy khi huyết làm đầu, nếu khi huyết hư thì sinh ra trăm nghìn bịnh, là tại kinh không đều, tử cung hư hàn hư nhiệt, cũng hơi độc máu hư nhiễm vào hay là sinh đẻ nhiều lần hư nóng nào động tử cung, sinh ra đau trắng dọc dưới đau thất ngang lưng, hai bên hông, huyết trắng ra nhiều, lúc vàng, lúc đục, có khi lẫn mà, lúc máu đen. Nên dùng thuốc nay sẽ đỡ ngay, trong người bớt đa thịt nóng nào, giá thật rẻ, mỗi gói 0$30, nửa tá 1$50, một tá 3$00.

Thứ thuốc trên đây đã cứu không biết mấy nghìn người rồi, nên Chánh phủ Pháp ở Nam kỳ mới phê bằng ngày 23 Janvier 1922, thì quí bà tỏ hay dở thế nào.

Có bán tại : Dalat : Nam Nam dược phòng, Phanthiết : Lê nam Hưng, Phanri : Trương trọng Hy, Phanrang : Đỗ Quang, Nhatrang : Mộng lương thư quán, Tuy hòa : Võ thị Trang, Ninh hòa : Quản sanh Hòa, Quinhon : Đỗ văn Bá, Binh đinh : Nam thinh Xuân, Tamquan : Lý cửu Đường, Bồng sơn : Diệp a Vinh Maison Nam Thành, Quảng ngãi : Trần Cảnh, Quảng nam : Trần huỳnh đại, Faifoo : Hoàng đức Vinh, Tourane : Nguyễn hữu Vinh, Huế : Vĩnh Tường 51 rue Gialong, Quảng trị : Thông Hoạt, Đồng hới : Thuận long, Vinh : Sinh Huy 59 phố ga, Thanh hóa : Gi long dược phòng 71 grand' rue, Nam định : Việt Long 18 rue Champeaux (bên hông cửa trường), Hải phòng : Nguyễn văn Minh số Beansi, Hanoi : Nguyễn văn Đức, 11 rue des Caisses, Vientiane : Lê xuân Mai Maison Ân Bá và Nguyễn văn Bảy. Pakse : Nguyễn văn Đăng và khắp cả Trung Nam Bắc, các nơi bán thuốc Annam ta đều có bán. Ở xa gởi lính hóa giao ngân đó

PHARMACIE ÔNG-TIÊN ANNAM DƯỢC-PHÒNG

82 84-86-88. Rue P. Blanchy Prolongée à Phú-nhuận — SAIGON

Cuộc đấu xảo Huế

Hội Công nghệ trời nam nổ nức,
Thần kinh lấp nập hưng hoàng,
Cuộc đấu xảo mở lần thứ nhất,
Thi nhau nghề khéo, tài hay,
AN THÀNH hiệu, vốn nhà thực nghiệp,
Hoan nghênh rất thực lòng vui,
Được quân vương soi khắp dân phàm.
Cỏ cây kia cũng vẽ vang thắm nhuần.
Khắp ba kỳ như gặp dịp may.
Mỗi người mỗi vẻ đẹp tày trăm hoa.
Các thứ giầy, áo dệt tân thời.
Xin mời quý khách hãy đời gót xem.

AN-THÀNH

NGUYỄN-QUÝ-TRUNG propriétaire

41 — Rue de la Soie — HANOI

ĐỒNG BÀO ! ĐỒNG BÀO !!..

Ai vì công nghệ ?..... Ai dùng nội hóa ?.....

Ai ưa mỹ thuật ? .... Ai thích tân thời ?.....

Thì nên chấn hưng cho nhà kỹ nghệ AN-THÀNH

AN-THÀNH là một nhà kỹ nghệ chuyên môn đóng các thứ giầy tây, giầy ta, dệt các thứ áo bằng laine và coton. Lại mới có mấy dệt các thứ lụa và tussor v. v... Xin mời quý khách lại coi các hàng vật của nhà AN-THÀNH bày tại Cuộc Đấu xảo Huế ngày 26, 27 và 28 Janvier này.

AN-THÀNH

Cordonnerie — Bonneterie & Soierie locale

N°-41-Rue de la Soie-N°-41 — HANOI

NĂM MỚI

Kính cáo qui bà cùng qui ông,
Thực sanh phẩm vị tinh sao chế,
Thuốc sẵn lương y xem mạch trị,
Mong rằng khách có lòng quan cố,
Chợ Hàn phố hiệu Lợi-Hưng-Đông
Hoàn, tán, cao, đơn rất hiệu công.
Hàng thêm tạp hóa đủ mùi dùng.
Mua giúp đồng bào ấy lợi chung.

Đông-Lợi-Hưng dược-phòng

Avenue du Musée　TOURANE

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://lieulun.hopto.org